a) případ, získáno-li zboží k dalšímu zcizení, a

b) případ, získáno-li sice ne za tím účelem, a bylo-li přece dále zcizeno, buď beze ztráty nebo jen se ztrátou z jiného důvodu než toho, že zboží bylo získáno za přílišnou cenu.

Zde nemůže býti pochybnosti o tom, že předpoklad nenastalé ztráty neb ztráty z jiného důvodu, než získání za přílišnou cenu nastalé, přichází v úvahu pouze u toho, kde nezískal zboží za účelem dalšího zcizení.

Z důvodů vnitřní souvislosti zákona dlužno míti za to, že zákonodárce v §u 2. a v §u 13. vycházel se stejného stanoviska.

Tu pak soud dovolací souhlasí plně s názorem v dovolacím rekursu vysloveným, že úmysl zákona jest patrně ten, že ten, kdo kupuje zboží, aby je dále prodal, může a má posouditi, zda cena, za kterou kupuje, jest přiměřena. Obchodníku, který kupuje zboží nepřiměřeně draho proto, že počítá s tím, že je přes to se ziskem prodá, nemá býti dovoleno, domáhati se náhrady tenkrát, když se ve svém výpočtu zklamal a prodělal, tím méně pak, když neutrpěl ztráty.

Ježto pak žalobce, jak patrno ze žaloby, koupil zboží k dalšímu zcizení, nemá podle §u 2. dotčeného zák. nároku na náhradu přeplatku a nesmí se domáhati takovéto náhrady ani před lidovými soudy cenovými, ani před řádnými soudy; pořad práva jest tedy pro takové nároky vyloučen. K nepřípustnosti pořadu práva dlužno však dle §u 240., odst. 3. c. ř. s. přihlížeti vždy z povinnosti úřední. Právem tedy soud stolice prvé odmítl žalobu, arci správně ne pro věcnou nepříslušnost, nýbrž pro nepřístupnost pořadu práva a slušelo tudíž k rekursu žalovaného obnoviti usnesení prvého soudu s opravou vyplývající z úvahy právě uvedené

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 14. října 1919 č. j. R I 407/19-1.*) R. z. s. Dr. J. Říha.

I do rejstříku družstevního smí zanášeny býti jen takové zápisy, které obchodní zákon nařizuje, nelze tedy zapsati tam jména úředníka (ředitele), není-li členem představenstva anebo prokuristou, třeba byl zmocněn firmu podpisovati.

Soud stolice druhé nevyhověl stížnosti občanské záložny v S. do usnesení obchodního soudu, jímž zamítnut byl její návrh, aby do družstevního rejstříku zapsán byl jako ředitel XY. Odůvodnění:

Pro společenstva platí dle §u 13. zák. družstev. předpisy obchodního zákona, pokud onen zákon nic jiného neustanovuje. Dle §u 12. záloženských stanov spravuje záložnu valná hromada a její volený výbor jako představenstvo její, jehož členy dlužno tedy dle §u 16. druž. zák. do rejstříku družstevního zapsati. Naproti tomu jest volba úředníků aktem správy a řízení (viz § 15., odst. 3. a § 14. zál. stanov) a jména úředníku se do rejstříku družstev nezapisují a nelze jich zapsati potud, pokud nejsou členy výboru (představenstva) nebo prokuristy — a tím ředitel XY, o jehož zápis se žádá, není. (Čl. 12., 45. obch. z.). Jakmile by tedy XY prokurou byl pověřen, nebylo by nic na závadu, aby bylo zapsáno do rejstříku jeho jméno.

*) Pozn. z a s. Usnesení lidového soudu cenového vydáno bylo bez účasti přísedících pouze jeho předsedou. Ani rekursní, ani nejvyšší soud nezabývaly se otázkou, netkví-li v tomto postupu zmatečnost ve smyslu §u 77. č. 4., příp. 6. c. ř. s. proto, že rozhodující soud nebyl dle předpisu obsazen, příp., že straně žalující nezákonným postupem odňata byla možnost jednati před soudem. Mám za to, že ono usnesení jest skutečně zmatečným, neboť ani zák. o lidových soudech cenových, ani nař. jej provádějící ze dne 21. června 1919 č. 347 sb. z. a n. neobsahují nikde ustanovení, z nichž dalo by se odvoditi oprávnění předsedy takového soudu, aby sám bez součinnosti přísedících usnesení žaloby, konečně vyřizující vydával. Jemu vyhrazeny jsou úkony rázu jen formálního jako určování roku k jednání smírnému (§ 6.) nebo ústnímu (§ 8.) a p. V oprávněních těch není a také nemůže zahrnuta býti moc odmítati samostatně žaloby z důvodu v §u 2. uvedených. Nařizuje-li zák. v §u 6., že již k smírnému jednání o podaných žalobách, jež jest obligatorní, nutno přizvati přísedící, jest tím spíše odůvodněn úsudek, že odmítati žaloby pro nedostatek zákonných podmínek žalobního nároku a rozhodovati tak vlastně zároveň věcně o jeho neoprávněnosti, může jen lidový soud cenový řádně obsazený, t. j. s přísedícími. — Pro názor opačný nelze dovolávati se §u 9., jenž jedná výhradně jen o ryze formálním postupu řízení a ničeho nedokazuje.

To, že už zápis úředníka neprokuristy dříve jednou nebo vícekráte záložně byl povolen, nemění na stavu věci ničeho, poněvadž přece ustanovení zákona tím, že jich nebylo správně použito, neztrácí své působnosti. Poněvadž tedy všechny jiné než zákonem určené zápisy do rejstříku jsou vyloučeny, nebylo lze rekursu vyhověti.

Nejvyšší soud rozhodnutím ze dne 22. července 1919 R I 294/19 dovolacímu rekursu nevyhověl, poněvadž nejsou dány podmínky, za kterých dle §u 16. čís. pat. z 9. srpna 1854, č. 208. ř. z. dovolací rekurs proti souhlasným rozhodnutím nižších stolic se připouští a dodal: Dle čl. 12. obch. z. mají do obchodního rejstříku zanášeny býti jenom takové zápisy, které zákon obchodní nařizuje. Tento předpis platí dle §u 7. zákona z 9. dubna 1873, č. 70. ř. z. též o rejstříku společenstev (§ 1. nařízení ze 14. května 1873, č. 71. ř. z.). Dle §u 6. zákona toho dlužno uveřejniti — tedy též v rejstříku v patrnost uvésti — pouze formu, jakou představenstvo za společenstvo podepisuje. Není pochybnosti, že dle §u 26. zákona a čl. 48. obch. z. mohou úředníci společenstva ustanoveni býti jako zmocněnci s oprávněním firmu podpisovati. Není však v zákoně ustanoveno, že takové zmocnění do rejstříku zapisováno býti má, kdežto členové představenstva, kteří dle §u 17. firmu podepisovati oprávněni jsou, dle §u 16. zákona k zápisu ohlášeni býti musejí. Jest tedy správným úsudek, že zmocnění úředníka společenstva ku podepisování firmy není předmětem zápisu do rejstříku společenstev a nejsou proto souhlasná usnesení obou nižších soudů protizákonná.

ZE DNE.

Valná hromada notářského sboru Pražského konala se dne 21. prosince 1919. Schůzi zahájil předseda komorní Dr. Batěk, jenž uvítav četně se dostavivší notáře, podal obšírný přehled jak o věcech stavovských, tak i o připravovaných změnách na poli zákonodárném. Zejména pojednal o snahách komory Pražské, jež ve spojení se spolkem notářů československých ujala se hájení zájmu stavovských v minulém období co nejúčinnějí a věnovala se vybudování nové základny pro české notářstvo vypracováním nového not. řádu a nové sazby notářské. Vyličil, jak obtížná to byla práce, jak intensivně pracováno zejména na novém řádu a projevil všem, kteří na tomto díle spolupracovali, dík a uznání. Na to přednesl Dr. Čulík návrh na zavedení nové sazby notářské a současně pozměňovací návrhy komory a spolku. Návrhy ty schváleny jednomyslně i vysloveno zejména přání, aby sazba za listiny byla v nižších stupnicích zvýšena v poměru ku sazbám za podání tabulární a velký důraz kladen na to, aby se bylo domáhano všemi prostředky zvýšení poplatku ověřovacího, v kterémžto ohledu návrh vládní na nejvyšší odměnu 3 K byl všeobecně odsuzován a prohlašován za nepřijatelný. Dr. Černý objasnil pak jednotlivé nové zásady, na nichž vybudován jest nový řád notářský. Zásady ty došly všeobecného souhlasu a pochvaly. Po té sdělil president Dr. Batěk s valnou hromadou výsledek jednání komory s ministerstvem spravedlnosti ohledně zamýšlené reformy řízení nesporného ve věcech pozůstalostních a výsledek společné úrady, jež konala komora notářská se zdejší komorou advokátní za účelem společné akce proti pokoutnictví a opatření proti pokoutnímu podávání zejména návrhů knihovních. Konečně předložil valné hromadě námět, který byl nadhozen komorou advokátní při této příležitosti a jenž týkal se dávné tužby advokátů ve věcech ověřování listin jimi sepisovaných. Debaty o tom zahájené súčastnili se četní notáři, načež zpráva presidentova vzata na vědomí a veškeré kroky komorou podniknuté jednomyslně schváleny. Podobně schválena zpráva účetní a pokladní, jakož i návrh pokladního Matějky na zvýšení komorního příspěvku na 150 K.

Nový řád notářský jest již hotov. Vypracován byl Drem. Černým podle osnovy, na kteréž pracoval svého času spolek notářů rakouských a jež co předloha vládní čís. XXI. předložena byla v roce 1911 říšské radě. Takto vypracovaný a doplněný řád prodebatován byl v četných schůzích Pražského odboru spolku našeho, na to v některých částkách přepracován Drem. Čulíkem a na konec podroben zevrubné revisi, úpravě a vypilování zvláštní komisí, sestávající z notářů Dra. Batěka, Dra. Kreimla, Dra. Černého a Dra. Čulíka. — Komise ta odbývala bezpočetné schůze i v neděli a svátky, někdy až do

pozdních hodin nočních a počínala si tak munituosně, že stylisaci mnohé věty, ano mnohdy jednotlivému slůvku věnována značná péče a drahně času, aby nalezen byl pravý výraz a smysl. Řád ten odevzdán byl ministerstvu spravedlnosti.

Historickým dnem nazval pan president advokátní komory Pražské den 12. prosince 1919, na který zajisté poprvé v dějinách komory advokátní i naší odbývána společná schůze delegátů obou komor. Schůze té súčastnili se za advokáty Dr. Stompfe, Dr. Klouda a Dr. Lány, pak ředitel komorní Dr. Schiesl a za notáře Dr. Batěk, Dr. Čulík a Dr. Mokrý. Účelem schůze bylo dociliti souhlasného nazírání na otázku pokoutnictví. Debata z obou stran byla velice zajímavá a věcná i docíleno úplného souhlasu, jenž vyzněl v usnesení, domáhati se nového přísnějšího zákona proti pokoutnictví a znemožniti je zejména ve věcech tabulárních. V příčině té budou podány ministerstvu spravedlnosti souhlasně schválené návrhy zákonu. Po té rozpředl se přátelský rozhovor o některých otázkách, jež oba stavy ještě od sebe dělí. Otázky ty probírány a shledáno, že při dobré vůli obou stran dala by se docíliti plná shoda, což by ovšem mělo dalekosáhlý význam pro budoucnost. Přejeme další akci mnoho zdaru.

Česká spořitelna v Praze. V pražských denících vyskytla se tyto dny zpráva, že se odbývala valná hromada České spořitelny a že zvolena nová správa. Překvapuje nás, že do správy té zvolena pouze polovice Čechů, ač ústav má jistě přes ¾ českých vkladatelů a bolestně se nás dotklo, že do správy té zvoleno několik advokátů, úředníků ministerských a bankovních, ale — ani jediný notář, ač přece právě notáři mají nejvíce co dělati s peněžními ústavy a pro funkci takovou nejlépe a jistě by se hodili, nežli úředníci ministerští, anebo úředníci konkurenčních peněžních ústavů. Odbývání valné hromady bylo chováno v plné tajnosti a nikdo netušil, že dojde k volbě a zejména k volbě takové. Jak tomu je dnes všude ve veřejném životě, rozdělily se i tu politické strany o jednotlivé funkce bez soutěže a bez vědomí obecenstva, svých to voličů. Jest to opět důkazem, jak jest nutno, aby aspoň jeden náš příslušník zasedal v budoucím parlamentě, aby se nemohlo na dále díti to, co se stávalo až dosud, že budou vydávány zákony o nás — bez nás, ano proti nám (viz zákon ze dne 5. listopadu 1919 čís. 599). Jest vskutku smutné, že stav náš nedochází zastání u žádné z politických stran a že jest ode všech vzdor svému důležitému a vysokému kulturnímu poslání bagatelisován.

Odměna za soupis neknihovních pohledávek. Ministerstvo financí dosud nereagovalo na návrh komory ohledně určení odměny za soupis neknihovních pohledávek. Za tou příčinou podala notářská komora opětnou žádost, aby jí bylo sděleno, jak si odměnu tu ministerstvo představuje.

Daň z příjmů. Opět nová prakse berních správ. Doslechli jsme totiž, že některé berní správy čítají za příjem dotyčného roku i peníz, který poplatník získal, prodav ve válce dům, koupený před válkou za peníz nižší. Jest to rozhodně nesprávné a berní správy tu přehlížejí úplně, že docílená vyšší prodejní cena není příjmem, nýbrž změnou v uložení jmění, zde jmění nemovitého, dnes tak cenného, v hromadu málo cenných bankovek. Absurdnost tohoto náhledu berních správ jeví se nejlépe v tom, že by pak bylo i příjmem pro osobu, která nemovitost neprodala, nynější vyšší její hodnota, i musili by všichni vlastníci nemovitostí platiti daň příjmovou z rozdílu, oč hodnota jejich nemovitostí stoupla, neboť bylo by přece nespravedlivo, aby platil daň tu jen ten, kdo realitu prodal, a nikoli i ten, kdo vyšší hodnotu v realitě podržel. De facto zcizovatel ničeho nezískává, naopak prodělává, neboť peníze, které dostává, nemají skutečně ani té ceny, zač realitu před válkou koupil, uváží-li se, že naše valuta má dnes ve světě relaci 1:9·5. Věc má ten nepříjemný následek, že pokládá-li se onen rozdíl mezi docílenou cenou prodejní a cenou nabývací za příjem, podléhá tento příjem dle zákona ze dne 16. února 1918 čís. 66 ř. z. válečné dani ze zisku až 60%, což by mělo za následek, že by zcizovatel nejen neobdržel plnou hodnotu reality, nýbrž dokonce musel by státu odvésti 60% více docílených bankovek a až nastane úprava naší valuty a bankovky naše budou se vyměňovati v relaci 1:3 jako v Jugoslavii, přiveden by byl na mizinu. Dlužno uvážiti, že nejsou to boháči, kteří jsou zcizovatelé, nýbrž obvčejně ti to prodati musí, a jsou to váleční zbohatlíci, kteří koupí a investují své válečné zisky v realitách. Tak stihla by tato pohroma ne válečné zbohatlíky, nýbrž střední stav, který dnes nemá nikde zastání.

Příručka pro knihovníky. Péčí knihovního odboru Svazu Osvětového bude vydán v dorozumění s ministerstvem Národní osvěty seznam více než tisíce svazků lidové četby, jenž obsahovati bude zákon o obecních knihovnách, prováděcí nařízení ministerská a praktické pokyny knihovnické. Tato příručka bude směrodatným vodítkem při zřizování a vedení knihoven a stane se nezbytnou pomůckou všem knihovníkům a novinářům. — Cena této příručky bude asi 2·50 Kč. a jen za předem zaslaný obnos ji zasílá Expedice Boleslava Havlíčka v Praze-II., Vodičkova 32.

Lichevní soudy započaly již svou činnost. Mají-li soudcové z lidu (přísedící lichevních soudů) jednotlivé případy válečné lichvy spravedlivě rozsouditi a svá práva a povinnosti znáti a řádně plniti, musejí se s dotyčnými zákony a nařízeními odborně obeznámiti. Aby jim to bylo umožněno a sesnadněno, sestavil B. Šimeček, president kraj. soudu v Uh. Hradišti Soubor zákonů a nařízení o soudech lichevních, jejž vydala Slovácká knihtiskárna K. Novotného v Uh. Hradišti, kdež, jakož i v každém knihkupectví, soubor ten obdržeti lze. Příručka ta bude stejně vítána soudcům i obhájcům, neboť ušetří jim vyhledávání v různých částkách Sbírky zákonů a nařízení a v říš. zákoníku. Cena K 3·80, při zásilce poštou K 4·—.

Vypsání ceny. Z »Nadání z roku 1888/9 k odměňování vědeckých prací posluchačů české university Karlovy v Praze« vypisuje se cena 320 K, slovy třistadvacet korun, za nejlepší práci vědeckou z oboru práva obchodního na thema: »Obchodní závod jakožto podmínka subjektivního připojení práv soukromých.« O cenu tuto mohou se dle článku VI. nadační listiny ucházeti nejen řádní posluchači práv, nýbrž i ti, kdož studia svá jako řádní posluchači již dokončili a ke zkouškám státním neb rigorosům se připravují, což však platí pouze do tří let po ukončených studiích. Kdož o cenu chce se ucházeti, zadejž práci svoji nejpozději do 14. listopadu 1920 inclusive o 12. hodině poledni na děkanství české fakulty právnické. Práce označena budiž heslem, a připojeno budiž jméno autorovo v uzavřené obálce opatřené týmž heslem. Cena bude udělena do konce prosince 1920. Děkanství české fakulty právnické v Praze.

Zprávy spolkové.

Pozvání

ku měsíční schůzi odboru »Praha« spolku notářů československých, která konati se bude **v sobotu, dne 17. ledna 1920 o 6. hodině večerní v místnostech notářské komory v Praze, Václavské nám. č. 28** s tímto pořadem:

1. Přednáška pana JUDra Gustava Kreimla, notáře v Praze: »O snahách reformy zákona o společnostis r. o.«
2. Volné návrhy.

Hosté pp. členy uvedení jsou vítáni.

Za odbor »Praha« spolku notářů československých:

Dr. **Václav Černý**, jednatel. Dr. **Jaroslav Čulík**, starosta.

Ústřední výbor spolku notářů československých koná schůzi v neděli, dne 25. ledna 1920 o 9. hodině dopolední v místnostech notářské komory v Praze s důležitým pořadem.

Uprázdněná místa notářská.

Notářské místo v Žamberce.

Podepsanou notářskou komorou vypisuje se tímto soutěž k znovuobsazení notářského místa v Žamberce, úmrtím notáře Josefa Löbla uprázdněného. — Žadatelé o místo to podejtež žádosti své ve smyslu výnosu ministeria spravedlnosti ze dne 31. října 1887 č. 9172 doložené předepsanou cestou **do 15. ledna 1920** u podepsané komory notářské.

Královéhradecko-Chrudimská komora notářská v Hradci Král., dne 27. prosince 1919.

Z REDAKCE. Následkem zastavení plynu tiskárně, bylo vydání tohoto čísla opožděno.